

ҚҰРМЕТТІ БІТІМГЕРЛЕР!

Сіздерді Қорғаныс министрлігінің басшылығы, жеке құрамы және өз атымен Біріккен Ұлттар Ұйымының Халықаралық бітімгерлер күнімен шын жүректен құттықтаймын!

Бұл күн – БҰҰ-ның туы астында бейбітшілік пен тұрақтылықты сақтау жолында аянбай еңбек етіп жүрген жандарға құрмет көрсетілетін күн. Қазақстан Республикасы посткеңестік кеңістікте БҰҰ-ның бітімгерлік миссиясына дербес мандат алған алғашқы әрі жалғыз мемлекет. Ұлттық бітімгерлік контингенттің Голан жоталарына орналастырылуы – Қарулы күштеріміздің кәсіби даярлығын, жауапкершілігі мен құзіретінің халықаралық деңгейде мойындалғанының айқын дәлелі.

Қазақстан Республикасының Президенті – Қарулы Күштердің Жоғарғы Бас қолбасшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Голан жоталарынан оралған жеке құрамды марапаттау рәсімінде: «Сіздер ең күрделі жағдайда да қазақстандық әскери қызметшілердің тиімді қызмет ете алатынын дәлелдедіңіздер. Бұл – еліміздің қауіпсіздігін қамтамасыз етіп, Қазақстанға деген сенімді нығайтатын маңызды қадам. Еңбектеріңіз елеусіз қалмай, еліміздің халықаралық беделін арттыруға едәуір үлес қосты» деп атап өткен болатын. Бұл сөздер – жоғары деңгейде мойындаудың айғағы әрі әрбір қазақстандық бітімгердің жаһандық қауіпсіздікке қосқан үлесінің маңыздылығын көрсетеді.

2014 жылдан бері 750-ден астам қазақстандық әскери қызметші Африка мен Таяу Шығыстағы БҰҰ-ның миссияларына қатысып келеді. Бітімгерлердің қызметі халықаралық қауымдастық тарапынан жоғары бағаланып, Отан қорғаушылардың жаңа буынына үлгі болуда.

Қымбатты бітімгерлер!
Сіздерге зор денсаулық, өр рух, отбасыларыңызға амандық және бейбітшілік жолындағы қызметке толағай табыстар тілеймін.

УВАЖАЕМЫЕ МИРОТВОРЦЫ!

От имени руководства, личного состава Министерства обороны Республики Казахстан и от себя лично сердечно поздравляю вас с Международным днем миротворцев Организации Объединенных Наций!

Этот день – особый повод выразить глубокую признательность тем, кто под флагом ООН вносит вклад в обеспечение мира, стабильности и безопасности на планете. Республика Казахстан по праву гордится тем, что стала первой и единственной страной на постсоветском пространстве, получившей самостоятельный мандат ООН на участие в миротворческой миссии. Развертывание первого национального контингента на Голанских высотах стало ярким подтверждением признания компетентности, ответственности и высокого уровня подготовки наших Вооруженных Сил.

Особо хочу отметить слова Президента – Верховного Главнокомандующего Вооруженными Силами Республики Казахстан Касым-Жомарта Токаева, прозвучавшие на церемонии награждения личного состава, вернувшегося с Голанских высот весной этого года: «Вы доказали, что казахстанские военнослужащие могут эффективно действовать в самых сложных условиях, обеспечивая безопасность и укрепляя доверие к нашей стране. Ваши усилия не прошли незамеченными – они стали основой для дальнейшего повышения международного авторитета Казахстана». Эти слова отражают признание на самом высоком уровне и подтверждают значимость вклада каждого миротворца в общее дело.

С 2014 года свыше 750 казахстанских военнослужащих приняли участие в миссиях ООН в Африке и на Ближнем Востоке. Их труд высоко оценен международным сообществом и служит примером для новых поколений защитников Отечества.

Дорогие миротворцы!
В этот день желаю вам крепкого здоровья, стойкости духа, благополучия и новых успехов в служении делу мира.

Құрметпен,
Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі
генерал-полковник Р. Жақсылықов

ҰҚШҰ ҚОРҒАНЫС МИНИСТРЛЕРІ КЕҢЕСІНІҢ ОТЫРЫСЫ

Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі генерал-полковник Руслан Жақсылықов Бішкекте өткен Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымы Қорғаныс министрлері кеңесінің отырысына қатысты.

Отан ҰҚШҰ қорғаныс ведомстволарының басшылары, Ұйымның Бас хатшысы Иманғали Тасмағамбетов және Біріккен штаб бастығы генерал-полковник Андрей Сердюков қатысты.

Отырысқа қатысушылар ұйымның жауапкершілік аймағындағы әскери-саяси жағдайды, оның ҰҚШҰ-ға мүше мемлекеттердің қауіпсіздігіне әсерін талқылады. Сонымен бірге ҰҚШҰ ұжымдық күштерін басқаруды ұйымдастыруды жетілдіруге бағытталған құжаттарды қарады.

Қорғаныс ведомстволарының басшылары 2026-2030 жылдарға арналған әскери ынтымақтастықты дамыту жоспарын келісті. Бұл құжат Ұйымның әскери құрамдас бөлігін нығайтуға бағытталған үйлестірілген ұйымдастырушылық, техникалық және практикалық іс-шараларды іске асыру мақсатында әзірленген.

Бұдан бөлек ҰҚШҰ Қорғаныс министрлері

кеңесінің шешімімен ҰҚШҰ Ұжымдық қауіпсіздік жүйесінің күштері мен құралдарын басқару органдары мен құралымдарын бірлесіп даярлаудың 2026 жылға арналған жоспары бекітілді.

Отырыс аясында ҰҚШҰ Қорғаныс министрлері кеңесіне қатысушыларды Қырғызстан Республикасының Президенті Садыр Жапаров қабылдады. Кездесу барысында мемлекет басшысы Қырғызстанның төрағалығы кезінде Ұйымды дамытуға деген көзқарасымен бөлісіп, қауіпсіздікті нығайту, мүше елдер арасындағы өзара іс-қимылды кеңейту және ұжымдық қорғаныс тетіктерінің тиімділігін арттыру басымдықтарына тоқталды.

Сол күні қатысушы мемлекеттер қорғаныс ведомстволарының басшылары Женең алаңындағы Мәңгілік алауға гүл шоқтарын қойып, Ұлт Отан соғысының батырларына тағзым етті.

САРБАЗДАР АНАЛАРЫНЫҢ ІІ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ФОРУМЫ

Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Ұлттық әскери-патриоттық орталығында Аналар күніне орай сарбаздар аналарының ІІ республикалық форумы өтті.

«Әскердегі азаматтың қызметіндегі ана даналығы» ұранымен өткен бұл шара армия, мемлекеттік құрылымдар мен азаматтық қоғам өкілдері арасындағы ашық диалог алаңына айналды.

Форумға Парламент Мәжілісінің депутаттары, атқарушы биліктің, бейінді министрліктер мен ведомстволардың, Мемлекеттік қызметінің, ҰҚК Шекара қызметінің, Ұлттық ұланның, Төтенше жағдайлар министрлігінің өкілдері, сондай-ақ «Аналар жүрегі» сарбаздар аналары комитетінің және оның өңірлік филиалдарының мүшелері қатысты.

Қорғаныс министрі генерал-полковник Руслан Жақсылықов өз сөзінде әскери қызметшілердің отбасыларын армияның қоғамдық өміріне белсенді тарту және әскерге шақырылушылардың моральдық және патриоттық қасиеттерін қалыптастырудағы ананың ролі арқылы халықтың әскери қызметке деген сенімін нығайтудың маңыздылығын атап өтті.

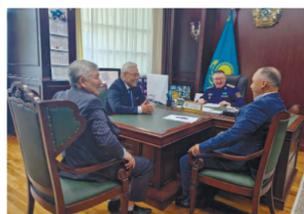
Дөңгелек үстел барысында Қорғаныс министрлігі, Ұлттық ұлан, ҰҚК Шекара қызметі, Әскери прокуратура, Денсаулық сақтау министрлігі мен Ғылым және жоғары білім министрлігі өкілдерінің баяндамалары тыңдалды. Мерзімді қызмет өткеру шарттары, әскери қызметшілерді заттай мүлікпен және тамақпен қамтамасыз ету, әскерге шақырудың ашықтығы, отбасылармен өзара қарым-қатынас, моральдық-психологиялық қолдау, сарбаздарды құқықтық қорғау және мерзімді қызметтегілер үшін білім беру мүмкіндіктері мәселелері талқыланды.

«Аналар жүрегі» сарбаздар аналары комитетінің төрайымы Лилия Хайруллина әскери бөлімдердің басшылығымен диалог құрудың және әскердегі қызметтің қауіпсіз, әлеуметтік тұрғыда қорғалған және беделді болуға жағдай жасаудың маңыздылығын атап өтіп, сонда жастар армияға өз еркімен барады, ал олардың туыстары командирлерге сенім артады деп.

Форумда ұйымдастырылған жауынгерлік дайындықта үздік нәтижелерге қол жеткізген ұлдардың аналарымен кездесулері тосынсыз болды. Жас жауынгерлерге 10 күндік демалыс беріліп, ынталандырылды. Осындай лайықты ұлдар тәрбиелеген аналарға ведомстволар мен сарбаздар аналары комитеті басшыларының атынан грамоталар, алғыс хаттар және бағалы сыйлықтар

табыс етілді.

Форум қорытындысы бойынша ұсыныстардың ресми хаттамасы орындаушыларды, мерзімдерін және күтілетін нәтижелерді нақты белгілей отырып, толтырылды, бұл барлық тартылған тараптардың одан әрі бірлескен іс-әрекетінің жол картасы болмақ.

ӘСКЕР ТЫНЫСЫ
ЖҮРЕКТІ
ЖЫЛЫТҚАН
ЖҮЗДЕСУ

3 - бетте

В ЦЕНТРЕ ВНИМАНИЯ
В ГОЛУБОМ
СИЯНИИ КАСОК

Стр. 4

ІРІМ
«ФАРАБИ ӘЛЕМІНІҢ»
ЖЕҢІМПАЗДАРЫ

8 - бетте

ПОЗИТИВНАЯ ДИНАМИКА СОТРУДНИЧЕСТВА

Делегация Вооруженных Сил Казахстана под руководством первого заместителя министра обороны – начальника Генерального штаба Вооруженных Сил РК генерал-лейтенанта Султана Камалетдинова посетила Анкару.

Представитель высшего руководства оборонного ведомства Казахстана встретился с министром обороны Турции Яшаром Гюлером и с начальником Генерального штаба Вооруженных сил Турции генералом армии Метинем Горакком.

Стороны обсудили текущее состояние и перспективные направления двустороннего военного сотрудничества, вопросы

региональной безопасности. Речь шла о проведении военных учений, сотрудничестве в сфере образования, языковой подготовки и миротворческой деятельности. Собеседники также затронули вопросы, касающиеся совместных проектов по приобретению и производству вооружения и военной техники.

Стороны отметили позитивную динамику двустороннего

сотрудничества, в том числе взаимных визитов, свидетельствующих о высоком уровне партнерства.

В ходе визита генерал-лейтенант Султан Камалетдинов встретился с казахстанскими курсантами, обучающимися в

высших военных учебных заведениях Турции.

Казахстанская делегация также побывала на военных объектах и предприятиях оборонно-промышленного комплекса Турции.

ВАЖНЕЙШЕЕ ЗВЕНО В СИСТЕМЕ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ

В Астане отметили 25-летие Военно-технической школы Министерства обороны. По случаю знаменательной даты в Национальном военно-патриотическом центре состоялось торжественное мероприятие.

В нем приняли участие руководство Министерства обороны, военно-технических школ, преподаватели, ветераны Вооруженных Сил и курсанты.

С важным событием собравшихся поздравил заместитель министра обороны по воспитательной и идеологической работе генерал-майор Шайх-Хасан Жазыкбаев. Он напомнил о богатой истории учреждения, миссия которого заключается в качественной подготовке призывников и военно-обученного резерва для пополнения мобилизационного ресурса.

Генерал-майор Шайх-Хасан Жазыкбаев также отметил, что в год рабочих профессий значительно возросла роль и ответственность военно-технических школ за качественную подготовку специалистов, от которых во многом будет зависеть обороноспособность и эффективное развитие государства.

Военно-технические школы Министерства обороны действуют в городах Актобе, Алматы, Атырау, Караганда, Кокшетау, Кызылорда, Павлодаре, Семее, Талдыкоргане, Таразе, Усть-Каменогорске, Уральске и Шымкенте. Учреждения реализуют широкий спектр программ подготовки граждан по таким военно-учетным специальностям, как стрелок, снайпер, гранатометчик, разведчик, оператор БПЛА, водитель категории «В, С, С1», механик-водитель МТЛБ, радиотелеграфист. С учетом требований времени их перечень постоянно расширяется.

Наша школа стала важнейшим звеном в системе подготовки специалистов оборонного и гражданского профиля, оплотом профессионализма, патриотизма и верности Отечеству. Пройденный нами путь – свидетельство стойкости, стабильности и высокого качества совместной работы. Четверть века – это время, в течение которого мы учились, обучали, совершенствовались и формировали профессиональную культуру, воспитывая новое поколение достойных граждан, защитников нашего государства, – сказал в

своем выступлении генеральный директор Военно-технической школы Минобороны РК генерал-майор в отставке Адылбек Алдабергенов.

В ознаменование 25-летия Военно-технической школы ряд военнослужащих, специалистов и ветеранов был поощрен ведомственной медалью «Ел қорғаны», грамотами и ценными подарками от имени министра обороны и генерального директора Военно-технической школы.

Торжественное мероприятие завершилось концертной программой, подготовленной творческим коллективом Национального военно-патриотического центра.

ВЫЕЗДНОЕ ЗАСЕДАНИЕ В ВОЕННОМ КОЛЛЕДЖЕ

В Военном колледже имени Шокана Уалиханова побывали депутаты Комитета по международным делам, обороне и безопасности Мажлиса Парламента.

О действующей системе подготовки специалистов младшего командного состава, порядке набора кадетов членов профильного комитета проинформировал заместитель министра обороны по воспитательной и идеологической работе генерал-майор Шайх-Хасан Жазыкбаев.

Представители законодательной власти ознакомились с инфраструктурой учебного заведения, его материально-технической базой, условиями проживания, питания и оказания медицинской помощи кадетам и солдатам срочной службы. Они побывали в казармах, столовой, спортзале и изучили оснащение медицинского кабинета.

Своим мнением о повышении престижа специалистов военного профиля поделились депутаты, которые предложили усилить профориентационную работу. Мажлисмен Айдоос Сырым обратил внимание, что в колледж поступают

в основном юноши из южных областей. Одним из мотивационных факторов, на его взгляд, должна быть возможность получения специальности, которая может пригодиться обучающемуся и в гражданской жизни. Он предложил усилить работу по информированию о предпочтениях для выпускников колледжа в школах всех регионов.

В ходе визита депутатам также рассказали об организации культурного досуга, военно-патриотического воспитания и спортивной жизни воспитанников колледжа. Гости посетили музей, библиотеку учебного заведения и спортзал.

В завершение мероприятия состоялась встреча депутатов с личным составом военного колледжа. Мажлисмены дали разъяснения по положениям законодательства, касающегося военного образования и воинской службы, и поделились видением по его совершенствованию.

ПАМЯТИ ПРОСЛАВЛЕННОГО ВОЕНАЧАЛЬНИКА

В воинских частях, военных вузах, колледжах и учреждениях прошли мероприятия, посвященные 101-й годовщине со дня рождения Героя Советского Союза, Халық қаһарманы генерала армии Сагадаты Нурмагамбетова.

У памятника первому министру обороны независимого Казахстана в г. Акколь Акмолинской области состоялся митинг. В нем приняли участие главнокомандующие Сухопутными войсками генерал-майор Мереке Кучекбаев и Военно-морскими силами вице-адмирал Серик Бурмабаев, представители исполнительной власти, общественности, военнослужащие и ветераны Вооруженных Сил.

На церемонии выступающие отметили огромный вклад легендарного военачальника Сагадаты Нурмагамбетова в становление и развитие казахстанской армии, его героизм в годы Великой Отечественной войны и безупречную службу Родине в мирное время. Почтив его память минутой молчания, они возложили к памятнику корзины с цветами.

В Алматы у мемориальной доски на доме, где жил Сагадат Нурмагамбетов, состоялся митинг с участием командования, военнослужащих гарнизона, представителей акимата, соратников, ветеранов, преподавателей, курсантов высших военных учебных заведений и дочери героя Айсулу Нурмагамбетовой.

В год 80-летия Великой Победы прошли военные парады в Астане и Москве. Командующий Десантно-штурмовыми войсками генерал-майор Алмас Джумаев напомнил, что в советский период в 1965, 1985, 1990 годах Сагадат Кожаметович лично возглавлял парад Победы. В последующие годы, начиная с 1995-го, он организовывал их в независимом Казахстане.

– Мой отец всегда будет в памяти старшего поколения, тех людей, кто с ним служил. А для молодежи, подрастающей смены он пример того, как надо любить свою Родину, быть настоящим гражданином. Армия была для него всем: его домом, его вторым дыханием. Он служил не для наград, а для своей страны, – сказа-

ла Айсулу Сагадатовна.

Собравшиеся возложили цветы к мемориальной доске. Под звуки военного оркестра у дома торжественным маршем прошли военнослужащие Десантно-штурмовых войск, курсанты военных учебных заведений и военно-технической школы.

Мероприятие прошло и на Кенсайском кладбище, где похоронен полководец Сагадат Нурмагамбетов. На памятнике у могилы Героя Советского Союза, Халық қаһарманы военнослужащие установили копии его государственных наград.

В Жамбылской области в Гвардейском гарнизоне в парке имени Сагадаты Нурмагамбетова у бюста легендарному полководцу состоялся митинг и возложение корзины с цветами. Присутствующие почтили память героя минутой молчания. В честь великого

сына Отечества салютная команда произвела торжественный оружейный залп.

В городах республиканского значения в Астане и Алматы командование, личный состав Военного колледжа и Военного института Сухопутных войск, носящих имя прославленного военачальника, возложили цветы к бюсту генерала армии Сагадаты Нурмагамбетова.

В память о герое Великой Отечественной войны в воинских частях прошли мероприятия с просмотром документального фильма о его жизненном и боевом пути. В курсантских подразделениях военных вузов были организованы челленджи с исполнением стихотворений о славном представителе эпохи победителей, истинном патриоте Сагадате Нурмагамбетове.

ЖҮРЕКТІ ЖЫЛЫТҚАН ЖҮЗДЕСУ

Қазақта «Жүзі жылыдан түңілме» деген әдемі сөз бар. Өйткені, адамның жүзі – оның жүрегінің айнасы. Жуырда Астанадағы Ұлттық қорғаныс университетінде өткен қызметтік кездесуде осы бір тәмсілдің шынайылығына тағы да бір куә болдық.

Ерлібай Өзбекбайұлы, «Гис-Әскери медиа» ЖШС директоры

Аталмыш университеттің бастығы генерал-майор Асқар Досбосынұлы Мұстабековпен өзара әңгімеміз а, дегеннен-ақ жарасып кетті. Алдымен таныстық. Келгендегі мақсатымызды айттық. Біз «Сарбаз» газеті мен «Айбын» журналында әскери білім мен ғылымды мейлінше насихаттауға ниеттіміз. Соны жеткіздік.

Асқар Досбосынұлы әскери білім саласының көнігі маманы ғой. Сондықтан біздің бұл ойымызды бірден

құп алды. Осы бағыттағы өз жоспарын да ортаға салды. Осылайша, екіжақты шығармашылық, қызметтік байланыстың есігі айқара ашылды.

Кездесу тым ресмиленіп те кеткен жоқ. Арқа-жарқа көңілде әңгіменің тиегін еркін ағыттық. Менімен бірге келген ақылман ағаларым Қойшыбай Есентаев пен Марат Жүніс-Бек те жүздесуге жылы леп сыйлады. Бірі азаматтық, енді бірі әскери журналистиканың ардагері ғой. Айтарлары өте көп. Өмірден білгені де, түйгені де мол. Қысқасы, төртеуіміз төл әскеріміздегі білім мен ғылымды газет пен журналда төрге оздыруға уағдаластық. Сөздің түйіні осы.

ИДЕЯНЫ ІСКЕ АСЫРУДА ІРКІЛІС БОЛМАЙДЫ

Астана қаласында «Токио» коворкинг-орталығында «Жоғары оқу орнындағы педагогикалық технопарк: идеядан іске асыруға дейін» тақырыбында дөңгелек үстел өтті.

Іс-шараны ұйымдастырушы – Қазақстан Республикасының Ұлттық қорғаныс университеті. Талқылауға оннан астам алдыңғы қатарлы әскери, азаматтық және шетелдік жоғары оқу орындарының өкілдері мен педагогикалық инновациялар мен цифрлық технологиялар саласындағы сарапшылар қатысты.

Дөңгелек үстелдің мақсаты – жоғары оқу орындарында, соның ішінде әскери білім беру жүйесінде, білім беру ортасын ұйымдастырудың жаңа тәсілдерін талқылау болды. Талқылаудың негізгі өзегі – цифрлық трансформацияны іске асыруға арналған технологиялық және әдістемелік платформа ретінде қарастырылған педагогикалық технопарк болды.

Қазақстан Республикасының Ұлттық қорғаныс университеті құрылымында жасалып жатқан педагогикалық технопарк – бұл инновациялық оқыту орталығы ретінде қарастырылады. Ол үш білім беру алаңынан тұрады:

IT/VR/AR зертханасы – бұл кәсіби жағдайларды модельдеуге және цифрлық құзыреттерді дамытуға бағытталған заманауи білім беру кеңістігі. Зертхана моноблоктармен, планшеттермен, ноутбуктермен және виртуалды мен кеңейтілген шынайылық құрылғыларымен жабдықталған. Мұнда тактикалық, командалық және басқарушылық сценарийлер құрастырылып, цифрлық платформалар мен симуляторлар менгеріледі. Бұл – әскери қызмет жағдайында қажетті ақпараттық-аналитикалық және кәсіби құзыреттерді қалыптастыруға ықпал етеді.

Педагогикалық шеберлік медиастудиясы – оқытушының цифрлық және вербалды мәдениетін дамытуға арналған. Бұл кәсіби бейнекамералармен, микрофондармен, жарық құралдарымен, телесуфлермен және бейнемонитор станцияларымен жабдықталған арнайы кеңістік. Онда оқу бейне материалдары, интерактивті курстар мен подкасттар әзірленеді. Медиастудия оқытушылардың көпшілік алдында сөйлеу, оқу материалдарын визуализациялау және мультимедиялық контент жасаудағы дағдыларын жетілдіруге жағдай жасайды. Бұл – цифрлық трансформация жағдайындағы оқыту үшін маңызды вербалды, әлеуметтік-коммуникативтік және технологиялық құзыреттерді қалыптастырады.

Инновациялық оқыту зертханасы – заманауи педагогикалық тәсілдерді сынақтан өткізу мен енгізуге арналған трансформативті кеңістік. Ол интерактивті панельдермен, симуляторлармен, геймификациялық құралдармен, мобилді тренингтік станциялармен және визуалды модельдеу құралдарымен жабдықталған. Бұл зертханада оқытушылар кейс-әдісті, аралас оқытуды, жеке білім траекторияларын және жасауды интеллект аналитикасын меңгереді. Зертхана – пән мазмұнын жаңарту мен офицерлердің сапалы даярлауға бағытталған педагогикалық және зерттеу құзыреттерін дамытуға арналған әдістемелік полигон рөлін атқарады.

Дөңгелек үстелге қатысушылар технопарктың тұрақты әдістемелік және нормативтік базасын құрудың маңыздылығын атап өтті. Оқыту ресурстарымен танысу, цифрлық құралдарды практикалық қолдану және нәтижелерді таңдау кезеңдерін қамтитын оқытушыларды даярлаудың үш сатылы жүйесі ұсынылды.

Дөңгелек үстел аясында Қорғаныс министрлігі, Назарбаев университеті (NU), Astana IT University, Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасы жанындағы Құқық қорғау органдары академиясы, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті, Абылқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті, сондай-ақ Ресей Федерациясының Омбы мемлекеттік педагогикалық университеті сияқты шетелдік әріптестердің өкілдерінің баяндамалары мен сөз сөйлеулері тыңдалды.

Маңызды оқиғалардың бірі – Ұлттық қорғаныс университеті мен Қазақстан Республикасының Ұлттық академиялық кітапханасы арасындағы кітапханааралық алмасу туралы меморандумның таныстырылымы болды.

Талқылау қорытындысы бойынша қабылданған резолюцияда педагогикалық технопаркты дамытудың негізгі бағыттары көрсетілді. Олар: ресурс картасын жобалау, цифрлық білім беру модельдерін енгізу, инновациялық қызметке дайын оқытушылардың кәсіби қауымдастығын қалыптастыру. Сонымен қатар жоғары оқу орындары арасындағы өзара ынтымақтастық пен әдістемелік шешімдер мен үздік тәжірибелермен алмасуға ашықтықтың маңыздылығы атап өтілді.

Қазақстан Республикасының Ұлттық қорғаныс университеті базасында педагогикалық технопарктың құрылуы – әскери білім беру жүйесін технологиялық тұрғыдан жаңаша пайымдауға серпін беретін стратегиялық бастама болып табылады. Бұл университеттің бәсекеге қабілеттілігін арттыруға, сондай-ақ оны жаңа буынның ғылыми-білім беру орталығы ретінде нығайтуға ықпал етеді.

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

Қорғаныс министрлігіндегі Тәрбие және идеологиялық жұмыс департаментінің бастығы полковник Тілеухан Қалилаулы Басқожаевпен өткен қызметтік кездесу де бізді керемет әсерге бөледі. Несімен дейсіз ғой? Полковник мырзаның әскердегі идеологиялық жұмыстарға тың көзқарасымен. Шынайы жанаңшырлығымен. Осы бағыттағы ғылыми ізденістерімен.

БАҒЫТ-БАҒДАРЫМЫЗ БАЯНДАЛДЫ

Тарихты тарихи тұлғалар жасайды. Өскелең ұрпаққа өміршеңдік өнеге болып қалатын да сол тұлғалар. Мұны Тілеухан Қалилаулы зертесіне мықтап тоқыған екен. Оның өз кабинетінен алыстан менмұндап тұрған мүсінді байқадық. Онда Қазақ елінің қаһарманы, еліміздің тұңғыш Қорғаныс министрі Сағадат Нұрмағамбетовтың тау тұлғасы бейнеленген. Бұл – Ақмола облысындағы Ақкөл қаласында Армия генералының 100 жылдық мерейтойына орайластыра ашылған алып ескерткішінің көшірмесі ғой. Үстелдің үстінде үлкен болып тұрмағанымен, мүсінді көргендер тарихи тұлғаны бірден таниды. Бейнесі керемет сомдалған. Ал, Ақкөлдегі ескерткіштің қалай жасалғанын полковник мырзаның өзі бізге тәптіштеп тұрып айтып берді. Бастан-аяқ басы-қасында өзі болғаны білініп тұр. Қарастырылған қаражаттан бастап, берілген тапсырысты да, тіпті ескерткіш толық орнатылғанға дейінгі елене бермейтін есіп еңбекті де тізбелеп берді. Бейне бір «ескерткіштану» ғылымына еніп кеткендей болдық.

Кездесу барысында Тілеухан Қалилаулы біздің мәселемізді де қалыс қалдырған жоқ. «Сарбаз» газеті мен «Айбын» журналына қатысты біз әзірлеп барған бағыт-бағдарымызбен жіті танысып шықтық. Өз тарапынан қолдау болатынын да жеткізді. Бұл кісі жуырда көрші мемлекетт Әзірстанға іссапармен барған екен. Сол кезде әдейілеп әскери басылымның редакциясына да бас сұққан. Мұндағы мақсат – ондағы тыныс-тіршілікті өз көзімен көріп, жалпы жағдайына қанығу. Редакциядағы әскери басылым біздегі секілді газет пен журнал. Полковник мырза ондағы әрекетке де, керемет есплеттеп шығатын шығармашылық өнімдеріне де дән риза болған. Қос басылымның әрқайсысы 15 000 тиражбен таралады екен. Осының арқасында толыққанды редакция қалыптасты.

Несін жасырайық, біздің редакция үшін мұндай жағдайдың ауылы әзірге алыс тұр. Алайда, біз де сондай деңгейге жетуге табандап тұрып талпынатын боламыз. Мұнымызды Тілеухан Қалилаулына да айттық.

«ЖАС ҰЛАН» МЕКТЕБІ ТҮЛЕКТЕРІНІҢ СОҢҒЫ ҚОҢЫРАУЫ

Қарағанды қаласындағы республикалық Кеңес Одағының екі мәрте Батыры Талғат Бизелдинов атындағы «Жас ұлан» мектебінде салтанатты түрде соңғы қоңырау соғылды.

Әскери тәртіп пен тәрбиені бойына сіңірген 136 тәрбиеленуші түлектер мектеппен қоштасып, өмірдің жаңа белесіне қадам басты.

Мектептің басшысы, подполковник Жанат Бағжанов түлектерге арнаған жүрекжарды сөзінде: «Бүгінгі күн – сіздердің есімдеріңіз «Жас ұлан» тарихында алтын әріппен жазылатын сәт. Бұл – тек қриштасу емес, үлкен сенім мен үміттің басы. Алдарыңызда Отанға адал қызмет ететін маңызды жол жатыр. Әрқайсыңызға сәттілік тілеймін!» - деді.

Айта кету керек, ағымдағы жылдың қыркүйегінен бастап «Жас ұлан» әскери мектебі өз қызметін әскери колледж ретінде жалғастырмақ. Бұл – білім беру жүйесіндегі маңызды қадам және болашақ әскери мамандарды дайындаудағы жаңа кезеңнің бастауы болмақ. Өткен жылы оқу ордасы өзінің 40 жылдық мерейтойын атап елестіріп, Осы уақыт ішінде білім мен тәрбиені қатар берген бұл оқу орны 5 мыңнан астам жас ұланды қанаттандырды.

БАТЫР АТЫНДАҒЫ КӨШЕ БАРЫНША ТАЗАЛАНДЫ

Кеңес Одағының Батыры Айткеш Ыбраев атындағы көшеде «Шығыс» өңірлік қолбасшылығы 44736 әскери бөлімінің бастамасымен сенбілік ұйымдастырылды. Ол Ұлы Жеңістің 80 жылдығына арналды.

Бөлім әскерилері бұған дейінгі жылдарда қамқорлыққа алынған қарт жауынгерлердің ауласындағы тазалық жұмыстарына қатысатын. Бұл сенбілікке әскери бөлімнің Қарулы Күштер ардагерлері, азаматтық персонал қызметкерлері, әскери қызметшілердің отбасы мүшелерімен бірге «Жас ұлан» ерлер лицейінің тәрбиеленушілері қосылды. Олар Кеңес Одағының Батыры Айткеш Ыбраев атындағы көше бойын жағалай жүріп, күл-қоқыстан тазартты. Кепкен ағаштардан да арылтты. Осылайша қаланы көркейтеу мен көгалдандыруға өз үлестерін қосты. Жеңістің 80 жылдығына арналған шара Ұлы Отан соғысына қатысқандар туралы тарихты мәңгі есте сақтау арқылы патриотизм құндылықтарын дәріптеу әрі экологиялық мәдениетті қалыптастырып, қоршаған ортаға ұқыпты қарау мақсатын көздейді. Әскери бөлім командирі подполковник Талап Бирбаев жетекшілік еткен тазалық сенбілігі жоғары деңгейде өтті.

Тарих деректеріне жүгінісек, Айткеш Ыбраев соғысқа 1942 жылы 7 қыркүйекте Семей облысының Жаңасемей ауданы әскери комиссариатынан шақырылып, Саратов облысының Балаково қаласында эвакуацияланған Симферополь пулеметті-минометшілер әскери училищесіне оқуға жіберілді. Солтүстік-Батыс майданындағы 380-ші атқыштар дивизиясының 1264-ші атқыштар полкінің құрамында 45 миллиметрлі қарудың командирі болды. Жирковский биілінің қорғаныс операциясы кезінде үлкен шығынға ұшыраған дивизия қолбасшылықтың бұйрығымен резервке жіберілсе де, сержант Ыбраев 1942 жылдың қыркүйек айында қайта сапқа қосылды. Калинин майданы 39-шы армиясының, Батыс майданы 30-шы армиясының құрамында Ржев шайқасына, 1943 жылдың ақпан айында Солтүстік-Батыс майданның 53-ші және 1-ші екілді армияла-

рының құрамында Демянск қорғаныс операциясына қатысты. Аға сержант әскери шенін алып, 45 миллиметрлік зеңбіректер взводы командирі атанды. Курск доғасындағы шайқастағы әрі Брянск операциясындағы ержүректілігі үшін жауынгерлік награда – «Қызыл Жұлдыз» орденін алды. Гомель-Речицкий операциясынан кейін старшина атанды. 1944 жылдың 23-ші мусуымында басталған «Багратион» операциясында Айткеш Ыбраевтың взводы Минск түбінде қоршауда қалған неміс басқыншыларының көзін жойды. Әскер шебін бұзуға әрекеттенген жаудың 192 офицері мен солдаттың, 19 автомашинасының, қару-жарақ тиген 55 кәлігінің, тәңкіге қаршы 6 зеңбірегі мен 12 пулеметінің күлін көкке ұшырды. Старшинаның өзі бетпе-бет келген сегіз фашисті өлтірді. Ал, Белосток операциясында Нижние Погороны деревнясын азат етуде взводтың жеке құрамы жауға қарсы аймақ соққы берді. Соның нәтижесінде вермахтың 27 солдатты мен оқ жаудырып тұрған 6 нүктесі талқандалды. 1944 жылдың 20 шілдесінде болған бұл ұрыста жасы 20-ға да толмаған Айткеш Ыбраев ерлікпен қаза тапты. Кеңес Одағының Батыры атағы 1945 жылы 24 март күні берілді.

Жаудың снаряды жарылғанда денесі бөліктеніп, сүйектерін теріп алып жерлегендіктен, сүйегін елге әкелу мүмкін болмады. Батыр Беларусь Республикасы Гродно облысының Индура деревнясында жатыр. Айткеш Абайұлы Ыбраевтың туғанына быыл 15 мамырда 101 жыл толады. Өкініштісі сол, артында ұрпағы да қалмады.

В ГОЛУБОМ СИЯНИИ КАСОК

- Валихан Мирамович, расскажите об основных исторических этапах работы центра, а также в чем заключаются основные задачи центра на сегодняшний день?

- История Центра миротворческих операций (КАЗЦЕНТ) берет свое начало в 2006 году. Изначально он был открыт в качестве Учебного Центра «Партнерство во имя мира» при Институте иностранных языков МО РК. Со временем, в соответствии с текущими тенденциями и потребностями, Центр был перепрофилирован на работу с Организацией Объединенных Наций, и сегодня его работа направлена на подготовку миротворцев.

За время работы Центр получил признание за рубежом, прошел аккредитацию в различных организациях, в том числе в Международной ассоциации центров миротворческой подготовки (IAPTC).

Основными направлениями деятельности «КАЗЦЕНТ» являются языковая подготовка как основа всей подготовки, а также организация подготовки миротворцев по стандартам ООН. В Центре предусмотрена как групповая подготовка (подготовка подразделений и контингентов), так и одиночная подготовка, то есть обучение специалистов для направления в миссии в качестве военных наблюдателей и офицеров штабов ООН.

- Как известно, Министерство обороны ведет активную работу по расширению географии присутствия казахстанских военнослужащих в миротворческих операциях ООН. Какие задачи в этом направлении запланированы на ближайшее время?

- В рамках своей деятельности и задач, поставленных руководством страны, Министерство обороны активно занимается поиском новых направлений и возможностей. Данная работа проводится в соответствии с политическим курсом нашего государства, его интересами.

Одним из важных направлений нашей деятельности остается закрепление нарабатанного потенциала в миссиях ООН по всему миру. В следующем году произойдет очередная ротация казахстанских миротворцев, участвующих в миротворческой миссии на Голанских высотах. В связи с этим важной задачей для Центра является подготовка контингента, который отправится в регион в следующем году.

- В каких странах и в каком количестве казахстанские миротворцы проходят службу в миссиях ООН на сегодняшний день?

- На сегодняшний день 157 казахстанских миротворцев задействовано в шести миссиях по всему миру. Так, в миссии на Голанских высотах задействован контингент (139 человек), представляющий Республику Казахстан под национальным флагом. В качестве военных наблюдателей и офицеров штабов казахстанские военнослужащие принимают участие в миссиях в Ливане, Западной Сахаре, ДР Конго и ЦАР.

- Весной этого года домой вернулась первая группа военнослужащих, впервые участвовавших в миротворческой миссии ООН (UNDOF) под собственным флагом на Голанских высотах. Какие задачи они выполняли в этом регионе? Какую оценку вы можете дать их работе?

Ежегодно 29 мая во всем мире отмечается международный день миротворцев ООН. В этот день в 1948 году первая миротворческая миссия ООН, названная «Орган Организации Объединенных Наций по наблюдению за выполнением условий перемирия», начала операции в Палестине. Свой вклад в обеспечение мировой стабильности вносит и Казахстан. За годы независимости наши военнослужащие принимали участие в миротворческих миссиях ООН в Африке и на Ближнем востоке. Для формирования и подготовки миротворческих контингентов в Казахстане работает Центр миротворческих операций, о деятельности которого в интервью рассказал его начальник – подполковник Валихан Байкенов.

- Казахстанский контингент проделал большую работу за период пребывания в регионе. Подразделение являлось ротой резерва и находилось в подчинении командующего миссией. Военнослужащие роты формировали группу быстрого реагирования, которая обеспечивала сопровождение командующего и его безопасности.

Во время своей работы военнослужащие контингента проводили эскортирование колон и грузов, а также конвойные операции. В составе роты имелась группа разминирования, которая занималась уничтожением взрывоопасных предметов. В ходе своего пребывания в составе миссии казахстанские миротворцы провели безукоризненную операцию по эвакуации военных наблюдателей.

По итогам работы по обеспечению стабильности рота получила высокие оценки командования миссии и руководства ООН, что свидетельствует об уровне подготовки военнослужащих.

На данный момент на Голанских высотах порядка месяца находится вторая рота национального контингента, которой на протяжении года предстоит выполнять те же задачи по сохранению мира в регионе.

- С 2014 года казахстанские миротворцы принимают активное участие в миссиях ООН в Африке. Каковы особенности работы миротворческих миссий в данном регионе?

- Исходя из своего опыта несения службы в качестве военного наблюдателя в Западной Сахаре, могу сказать, что самыми большими вызовами являются смена климата, отрыв не только от семьи, но и от цивилизации из-за расположения миротворческих баз и наблюдательных пунктов. К примеру, в Западной Сахаре базы размещения миротворцев расположены в пустыне, где группа проживает изолированно, вследствие чего может возникать чувство тревоги. Не стоит также забывать о наличии в Африке различных насекомых и вирусов.

Однако, несмотря на все трудности, казахстанские офицеры несут службу в миссиях ООН в Африке в качестве военных наблюдателей. Ранее они были в Мали и Кот-д'Ивуаре, а сегодня они служат в ДР Конго и ЦАР. Благодаря национальному и культурному разнообразию нашей страны им довольно легко удается найти общий язык с представителями других наций и религий, в том числе с местным населением. В этом отношении казахстанские миротворцы являются примером открытости к общению и дружбе народов.

- По каким критериям формируется миротворческий контингент для участия в миссиях ООН за рубежом? Каким образом

осуществляется подготовка военнослужащих контингента?

- Критериев для отбора очень много, некоторые из них носят специфический характер. Все зависит от конкретной должности и специальности, которую человек будет занимать в ходе миссии. Однако самый главный критерий – это добровольное желание военнослужащего. При отборе также учитывается знание языков и состояние здоровья.

Подготовка военнослужащих контингента осуществляется на базе Центра миротворческих операций и длится от трех месяцев до полугода в зависимости от подразделений и задач, которые будут стоять перед военнослужащими.

Подготовка «голубых касок» проводится в несколько этапов. На первом этапе боевой подготовки проводится обучение дисциплинам, связанным с их деятельностью, а также проводится огневая, тактическая и физическая подготовка, занятия по вождению, слаживание подразделения.

Вторым этапом обучения является миротворческая подготовка. В процессе обучения проводится индивидуальная подготовка военнослужащего. Он также знакомится с учебными материалами по следующим направлениям: обзор миротворческих операций ООН, задачи, возложенные на операции ООН по поддержанию мира и миротворческий персонал ООН. Дополнительная подготовка включает изучение будущими миротворцами вопросов защиты детей и мер по предупреждению сексуальной эксплуатации и насилия, международного гуманитарного права, а также противодействия международному экстремизму и терроризму. Далее следует подготовка командного состава и военнослужащих по специальным направлениям (инженеры, связисты).

На третьем этапе военнослужащие переходят к коллективной подготовке, в ходе которой проводятся занятия по следующим темам: патрулирование, охрана базы, наблюдательные посты, сопровождение грузов, контроль толпы, блокирование и записка, правила применения силы, противодействие самодельным взрывным устройствам.

На занятиях по специфике миссии военнослужащие изучают историю конфликта, миротворческую миссию, в которой они будут нести службу, мандат миссии, концепцию операции, задачи подразделений и текущую обстановку.

Подготовка завершается комплексным контрольным учением, которое длится одну неделю. В течение этих семи дней мы стараемся воссоздать обстановку и ситуации, происходящие на миссии.

В процессе подготовки контингента мы используем все имеющиеся у нас инструменты, а также помощь наших партнеров. Нам помогают специалисты Центра разминирования и Центра военной медицины. Для изучения вопросов культурной осведомленности и лучшего понимания истории возникновения конфликта в регионе и его текущего состояния в Центр приглашаются теологи и политологи. Таким образом, привлекая к нашей работе гражданских специалистов, мы стараемся все предусмотреть.

Помимо этого, активная работа проводится с подразделениями, находящимися в составе миссии. К примеру, благодаря современному технологичным средствам связи мы можем организовать для них совместные совещания, занятия и консультации по различным вопросам.

В «КАЗЦЕНТ» оборудованы классы для подготовки подразделений. Для проведения миротворческой подготовки в нашем распоряжении имеется учебный центр «Битмер» (миротворец). Началу становления данного учебного центра способствовал Президент Казахстана - Верховный Главнокомандующий Вооруженными Силами Касым-Жомарт Токаев. В ходе подготовки мы также активно используем другие полигоны Министерства обороны, что позволяет нам не стоять на месте и все больше развиваться.

Особенной частью обучения является языковая подготовка, которая начинается намного раньше всех вышеупомянутых этапов. Важно понимать, что изучение языка – это сложное занятие, к которому склонен не каждый человек. В связи с этим проводится специальный отбор, а затем начинаются занятия.

В ходе данной подготовки подразделений для них проводятся специальные курсы, направленные на формирование и расширение

языкового запаса. Курс предусматривает получение новых знаний в области военной терминологии. На базе Центра разработан курс военной терминологии для офицеров штабов, инженеров, офицеров связи и для специалистов медицинской службы, для которых знание терминов является критически важным фактором в спасении жизни и здоровья.

- В своей деятельности в «горячих зонах» по всему миру казахстанские миротворцы не только обеспечивают наблюдение, но также оказывают медицинскую помощь, очищают воду для питья и др. Какие непосредственно задачи они выполняют и какие технические средства используют?

- За годы своей работы казахстанские миротворцы выполняли ряд важных и полезных задач. В этой связи можно привести пример военнослужащих-саперов, которые несут службу в составе национального контингента на Голанских высотах. В задачи данного подразделения входит обнаружение и уничтожение взрывоопасных предметов.

Для выполнения своей миссии в регионе в распоряжении контингента имеется специальная техника. Как пример стоит выделить казахстанские многоцелевые бронированные колесные машины «Арлан», которые зарекомендовали себя с хорошей стороны с точки зрения обеспечения безопасности наших военнослужащих. Для нужд контингента машины были модернизированы. На них, к примеру, было установлено медицинское оборудование.

- В миротворческих миссиях ООН участвуют также женщины-военнослужащие. В чем заключается их роль в работе миротворческого контингента?

- Женщины служат наравне с мужчинами, выполняя в равной степени свою работу. В Центре миротворческих операций мы придерживаемся принципа гендерного равенства, в основе которого лежат профессиональные качества человека независимо от пола. Могу с уверенностью сказать, что уровень подготовки девушек, прошедших отбор и обучающихся в Центре, позволяет им выполнять те же задачи, которые возложены на военнослужащих-мужчин.

- Каким образом осуществляется социальная поддержка казахстанских миротворцев?

- В этом вопросе казахстанским миротворцам оказывается большая поддержка. Во время нахождения в составе контингента на миссии увеличивается денежное довольствие военнослужащего за счет выплат от государства и ООН. Это связано с нахождением человека в зоне боевых действий и в удалении от своей страны.

В рамках принятой нормы, разработанной оборонным ведомством, по возвращении домой военнослужащие должны пройти реабилитацию в санатории.

- Какими, на Ваш взгляд, личностными качествами должен обладать казахстанский миротворец?

- Тяжело выделить какое-то одно качество. Главным, на мой взгляд, остается профессионализм. Его в свою очередь невозможно добиться без упорства, любви к своему делу и к своей стране. Он же снижает факторы риска. Именно эта черта характеризует наших миротворцев.

- В чем вы видите роль миротворческих миссий ООН в современном мире?

- Сегодня в мире наблюдается огромное количество проблем. ООН по-прежнему остается единственным органом, способным влиять на них. Будучи активным членом ООН, Казахстан всячески оказывает содействие достижению стабильности в мире. При этом главным для нас остается безопасность военнослужащих нашего контингента.

Усилия ООН направлены на урегулирование тех конфликтов, в которых стороны стремятся к мирному решению. При поддержке миротворческих сил в этих регионах удается сохранить стабильность и безопасность граждан.

ПУТЬ В МИРОТВОРЦЫ

29 мая отмечается международный день миротворцев ООН, учрежденный Организацией Объединенных Наций. В казахстанской армии эта дата близка тем военнослужащим, которым довелось ранее или в настоящее время выполнять миротворческую миссию за рубежом. В их числе есть и военнослужащие войск Регионального командования «Юг», которые по собственному желанию вступили в миротворческие контингенты, и это стало яркой страницей в их биографии.

**Дина МУХАРИНОВА,
пресс-служба Таразского гарнизона**

Для сержанта третьего класса, инструктора-сержанта войсковой части 28349 Регионального командования «Юг» Женисбека Сейсеуова 29 мая теперь не просто дата в календаре. С 2022 года он отмечает этот день как свой профессиональный праздник. Раньше он чувствовал только День защитника Отечества, но после выполнения миссии в Ливане в его жизни появился еще один важный рубец.

В 2021 году, проходя службу в 5-й механизированной бригаде, Женисбек Сейсеуов узнал о наборе военнослужащих в миротворческий контингент ООН в Ливане. Не раздумывая, он подал заявку и был отобран в числе лучших. Полгода упорной подготовки в Алматы – изучение культуры, традиций Ливана, отработка патрулирования, охраны объектов – и в составе пятой ротации казахстанских миротворцев в марте 2022 года он отправился на Ближний Восток.

- Разлука с семьей далась нелегко, – признается Же-

нисбек. – Моя жена Айдана была на тот момент беременна четвертым ребенком. Но она и мои родные поддержали меня. Они знают, как важна для меня служба и как мне хотелось выполнить что-то важное и особенное в процессе службы.

В Ливане его подразделение сменило предыдущий ротационный отряд, сократив численность со 120 до 34 человек. Позже, в конце 2022 года, шестая ротация и вовсе отправилась в составе менее 10 военных.

- Да, временами было действительно опасно, вблизи нашей базы иногда были слышны разрывы, выстрелы, – вспоминает Женисбек. – В такие моменты мы готовились к любому развитию ситуации. Но с боеготовностью нам не довелось соприкоснуться. Мы, как и было предназначено, выполняли исключительно миротворческую миссию: охраняли базу, блокпосты, патрулировали местность.

Этот опыт изменил его: расширился кругозор, укрепился профессионализм, а главное – он еще сильнее полюбил Родину и семью. Незадолго до отъезда в Ливан у него родился сын Айтор. Мысль о маленьком сыне, которого он не видел равно год – полгода на подготовке и столько же в Ливане – побуждала его выполнять свою работу качественно и с соблюдением всех мер безопасности. К этому обязывало и осознание, что их подразделение представляет в Ливане Казахстан.

На следующий год после возвращения из зарубежной командировки в семье Сейсеуовых родилась дочь Медина. Теперь, с любовью глядя на пятерых детей, особенно на двух младших, родившихся до поездки в Ливан и после, Женисбек понимает, почему так важно ценить мир: ради семьи, ради детей.

Сейчас Женисбек – сержант-инструктор войсковой части 28349. Вскоре после зарубежной командировки он был переведен в эту часть из родной 5-й механизированной бригады, в которой прослужил почти десять лет с момента призыва на контракт. В бригаде он приобрел необходимые знания военного дела, которые потом применял в Ливане, и продолжает применять на новом месте службы.

Понимая, как важно обладать высокими профессиональными навыками, особенно при выполнении миротворческой миссии за рубежом, Женисбек Сейсеуов с гордостью следит за своими земляками из Жуальнского района – военнослужащими горно-егерского полка, которые в апреле этого года отправились в Голанские высоты в составе отряда из 139 человек.

- Эти ребята, как и я, проявили горячее стремление стать миротворцами, – говорит Женисбек. – Они тоже прошли отбор и теперь выполняют миротворческую миссию за рубежом. Я их полностью понимаю: и то, как нелегко им было расставаться на целый год с семьей, но при этом как высоко их желание качественно и достойно нести службу.

Все девять военнослужащих горно-егерского полка, которые вошли в состав второй ротации миротворческого контингента на Голанских высотах, не только сослуживцы из одного полка, но и односельчане. Почти все они росли на соседних улицах в селе Бауыржана Момышулы Жуальнского района, учились в одной школе. В разное время, но последовательно, беря пример друг с друга, призвались в горно-егерский полк для службы по контракту.

Когда поступила информация о наборе в миротворческий контингент, они дружно написали работы и успешно прошли все экзамены для включения в состав миротворцев. Сейчас их семьи поддерживают друг друга, гордятся своими героями и с нетерпением ждут их возвращения.

- Миротворческая миссия – самая благородная, – убежден один из военнослужащих контингента на Голанских высотах сержант 3-го класса Нуркелди Омаров. – Мы понимаем, какая перед нами стоит ответственность, и что мы сейчас на виду у всего мира. Это подстегивает нас еще более ответственно подходить к своим обязанностям, усердно заниматься и тренироваться. Самое главное, сохранять мир, ради чего мы здесь. И еще нам об этом напоминают наши родные, которых мы очень любим, которые нас ждут, и мы достойно выполним свою миротворческую миссию и так же достойно вернемся через год на Родину!

АШЫҚ ЕСІК КҮНІ ҰЙЫМДАСТЫРЫЛДЫ

Әскери-теңіз күштері теңіз жаяу әскерлері десанттық-шабуылдау батальонында әскерге шақырылушылардың туыстарымен өткен кездесуге жүзден астам адам келді.

Бөлім басшылығы матростардың күнделікті өмірі, теңіз бөлімшелеріндегі қызметтің ерекшелігі туралы егжей-тегжейлі айтып, келушілердің сұрақтарына жауап берді.

Қонақтар әскери бөлімнің казармасын аралап көрді. Асханаға барып, тамақтану рационасымен танысты. Әскери техника мен қару-жарақ көрмесінде сарбаздарды оқытуда және күнделікті қызметте қолданылатын үлгілерді көрді.

– Менің ұлым Әскери-теңіз күштерінде бір айдан астам уақыт қызмет етті. Оның элиталық әскери бөлімге келгеніне өте қуаныштымын. Сарбаздардың жатын орны жаңа. Бәрі тап-тұйнақтай таза екен. Біз оқу процесінің,

тұрмыстық және тамақтану жағдайларының қалай ұйымдастырылғанын өз көзімізбен көрдік. Матростардың дастарханынан да дәм таттық. Ұйымдастырушыларға рахмет айтамын, – деді Ақтөбе облысынан келген Анар Смайылова.

Айта кету керек, өткен жексенбіде матростар ант қабылдады. Енді олар Әскери-теңіз күштерінің бөлімшелерінде – теңіз жаяу әскерлерінің десанттық шабуылдау батальонында, команданттық ротада және әртекті кемелер дивизионында қызмет етеді.

ӘСКЕРИ МІНДЕТТІЛЕР АНТ КАБЫЛДАДЫ

«Ақтас» оқу-жаттығу полигонында алғаш рет он күндік әскери жиынға барған және бұрын Отан алдындағы борышын өткермеген әскери міндеттілердің әскери ант қабылдау рәсімі салтанатты түрде өтті.

Іс-шараға «Оңтүстік» өңірлік қолбасшылығы әскерлері қолбасшысының жауынгерлік даярлық жөніндегі орынбасары полковник Ержан Мейірманов, аумақтық қорғаныс бригадасының қолбасшылығы, қалалық әкімдік өкілдері және Қарулы Күштердің ардагерлері қатысты.

– Бүгін бәрі үшін маңызды әрі жауапты күн. Әскери міндеттілер жиынында Әскери ант бердімдер. Бұл жай ғана заңды факт емес, сонымен қатар жоғары азаматтық борышты көрсететін моральдық міндеттеме. Осындай жиын сендердің кәсіби дағдыларыңды жетілдіруге, оған қоса аумақтық қорғаныс негіздерін нығайтуға ықпал етеді, – деп атап өтті Шымкент қаласы аумақтық қорғаныс бригадасының командирі полковник Бақытжан Әшімов.

Салтанатты рәсім барысында әскери міндеттілер әскери борышын лайықты орындауға, мемлекеттің, халықтың және оның заңды сайланған Президентінің бостандығын, тәуелсіздігі мен конституциялық құрылысын қорғауға ант берді.

Естеріңізге сала кетсек, әскери міндеттілермен он күндік жиын аясында Шымкент қаласының аумақтық қорғаныс бригадасында тактикалық-арнайы оқу-жаттығу өтіп жатыр. Оның барысында республикалық маңызы бар қаланың әскери және мемлекеттік объектілерін жауынгерлік үйлестіру, күзету мен қорғауды ұйымдастыру мәселелері пысықталуда.

АДАЛ ҚЫЗМЕТ ЕТУГЕ СЕРТ БЕРДІ

Теңіз жаяу әскері бригадасының саптық алаңына әскери бөлімдердің командирлері, Қарулы Күштердің ардагерлері, Ауған соғысының жауынгерлері, қоғамдық ұйымдардың өкілдері және екі мыңнан астам сарбаздың ата-аналары мен жақындары жиналды.

Іс-шара Жауынгерлік тудың шығарылуы және Қазақстан Республикасының Мемлекеттік әнұранының орындалуымен ашылды.

– Бүгін біз үшін ерекше күн. Өңірлік қолбасшылықтың әскери бөлімдерінде ант қабылдау рәсімі өтіп жатыр. Бұл – Қарулы Күштерге қабылданған әрбір азаматтың қасиетті серті. Бұл күн сіздердің жадыларыңызда мәңгі сақталды деп сенемін. Баршаңызға мықты денсаулық, отбасыларыңызға амандық, әскери қызметте сәттілік тілеймін, – деді «Батыс» өңірлік қолбасшылығы әскерлерінің қолбасшысы генерал-майор Бауыржан Артықов.

Ант қабылдағаннан кейін сарбаздар қызметтің келесі кезеңіне – кіші мамандарды дайындау бағдарламасы бойынша қарқынды жауынгерлік оқуға кіріседі. Алты айдан соң олар артиллерист, танкист, байланысшы, атқыш сынды әскери мамандықтарды меңгеріп, тәжірибелі жауынгерлердің қатарына қосылады. Жас сарбаздар Қазақстанның тоғыз өңірінен шақыртылған.

Ата-аналардың ұлдарымен кездесуі ерекше әсерлі болды. Жас сарбаздың анасы Фарида Жанова өз қуанышымен бөлісті:

– Мен Оралдан келдім, ұлымды қатты сағымдым – бір ай көрмедік. Ол есейіп, шымыр болыпты. Командирлерге үлкен алғыс айтамын. Балаларымыз антына адал болып, қызметтерін абыроймен атқарсын, – деді ол.

Рәсми бөлім аяқталған соң жас сарбаздар саптық дайындық, қоян-қолтық ұрыстан, көзді жұмып автоматты

бөлшектеп-жинаудан машықтарын көрсетті. Барлау бөлімшелері тұтқындарды босату, қару қолдану және жақын ұрыстағы шеберліктерін паш етті.

Қонақтарға әскери техника мен қару-жарақ көрмесі ұйымдастырылып, әскери бөлім командирлерімен кездесу өтті. Іс-шара соңында сарбаздар алғашқы сөйлемелерін алып, оны жақындарымен бірге өткізді.

СЕМЕЙ САРБАЗДАРЫ ТАНКІГЕ ҚАРСЫ ТҰРДЫ

Абай гарнизонының жас сарбаздары танкіге қарсы тұру оқу-жаттығуына қатысты. Осы көктемде шақырылған сарбаздар алғаш рет қолдарына қару ұстап, автоматтан оқ атып, танкіге қарсы тұрды.

Жуырда қабылданған жас сарбаздар окопка жасырынып, әскери техниканы өздерінің үстінен өткізді. Содан кейін жау танкісіне қарсы граната лақтырды.

Тапсырманы орындамас бұрын сарбаздарға шартты қарсыластың танктеріне қарсы тұрудың әдістері түсіндірілді. Сондай-ақ оларға әртүрлі ұрыс жағдайында танкке қарсы гранаталарды және қару-жарақты қолдану ережелері мен тәсілдері түсіндірілді.

– Әскерге келгенімізге бір айдан асты және осы қысқа уақыт аралығында біздің нұсқаушыларымыздан көптеген нәрселер үйрендік. Мені қарулас жолдастарым қарсылас танкіні жойғыныммен құттықтады. Басында қобалжу болды, осындай зілдей техника үстінен өткенде үрейге жол бермей, командирлердің қойған тапсырмасын абыроймен орындай білдік, – дейді Түркістан облысынан шақырылған қатардағы жауынгер Жанболат Аман.

Броньдалған бірнеше тонналық техниканың астына жатып, оған қарсы тұруға машықтандыру, жас сарбаздардың өздеріне деген сенімділікті арттыруына өте үлкен рөл атқарады. Бұндай әсерлі жаттығудан кейін жас сарбаздар өздерін нағыз жауынгер және Отан қорғаушы сезінері сөзсіз.

**Абай өңірлік гарнизонының
баспасөз қызметі**

«ДАРБАЗА» ПОЛИГОНЫНДАҒЫ ЖАУЫНГЕРЛІК СЫНАК

Көктемгі шақырылыммен «Оңтүстік» өңірлік қолбасшылығының құрамындағы алтыншы механикаландырылған бригадаға келген 195 жас сарбаз Түркістан облысындағы «Дарбаза» оқу полигонында алғашқы жауынгерлік атыс пен ұрыс жағдайына барыныша жақын ортада жаттығулардан өтті.

Сабақ барысында әскери қызметшілер АК-74 автоматынан алғашқы жауынгерлік атысты орындап, қарсылас танкісіне қарай окоптан қолмен граната лақтыруды, сондай-ақ Ұлы Отан соғысы кезінен бері қолданылып келе жатқан «танкпен шайқасу» элементін орындады. 40 тонналық техника шынжыр табандарының күркірі мен атылған оқтардың дыбысы астында жас жауынгерлер қарсылас техникасынан қорықпай, күйзеліске

төтеп беруді үйренді.

Практикалық жаттығулардың алдында сарбаздармен Т-72 танкісінің тактикалық-техникалық сипаттамалары, атыс қаруы және жарылғыш заттар бойынша теориялық сабақтар өткізілді. Алғашқы болып барлық сынақ кезеңдерінен командирлер мен сержанттар өтіп, жеке үлгі көрсетті. Одан кейін оқу-жаттығулардың тапсырмаларды орындауға жас сарбаздар кірісті.

– Бүгін алғаш рет жауынгерлік қарудан оқ атық, граната лақтырдық, түтін, окоп және тікенекті сымдар арқылы өттік. Бәрі де оқ-дәрі дауыстары мен танк қозғалтқышының дыбысы астында өтті. Сезім ерекше, енді өзімізді нағыз сарбаздай сезіне бастадық, – деп бөлісті қатардағы жауынгер Рауан Нәсылхан.

Айналаны оқ пен жарылыс шырмағанда, әр әрекетті алдын ала ойластырып, қалқалау астында әрекет ету қажет. Командирлердің айтуынша, мұндай жаттығулар жауынгердің рухын және дене даярлығын шыңдауға, тәзімділікті, өзін-өзі бақылау

мен жылдам әрекет ету қабілетін дамытуға мүмкіндік береді.

Практикалық жаттығулардан кейін бөлімше командирлері нәтижелерді қорытындылап, жеке құрамның белсенділігін атап өтіп, сарбаздарды бастапқы әскери дайындық кезеңінің маңызды сынағынан сәтті өткенімен құттықтады. Оларды алда Әскери ант қабылдау және Отан алдындағы қызметті жалғастыру күтіп тұр.

Шымкент гарнизонының баспасөз қызметі

НАЧАЛО НОВОГО ЭТАПА В ЖИЗНИ

В парке Жеңіс города Тараза состоялась торжественная церемония принятия Военской присяги солдатами срочной службы весеннего призыва. 245 молодых бойцов 5-й механизированной бригады имени Бауыржана Момышулы Регионального командования «Юг» поклялись в верности Родине. Для каждого военнослужащего день присяги – особенный. Это важный этап, когда молодые бойцы официально становятся защитниками Отечества.

Дина МУХАРИНОВА, Владимир МАРТЫНЕНКО (фото), пресс-служба Таразского гарнизона

Особенный день

Торжественную церемонию возглавил командующий войсками Регионального командования «Юг» генерал-майор Ержан Ибраев. Он особо отметил символичность места проведения церемонии у Вечного огня и монумента Бауржана Момышулы. Это не просто традиция, а напоминание о высокой чести служить под знаменем легендарного полководца.

– Герой войны Халық қаһарманы Бауыржан Момышулы – не просто символ, а эталон мужества, – подчеркнул генерал-майор Ержан Ибраев. – И сегодняшние призванники, произнося клятву у его монумента, берут на себя ответственность продолжать славные традиции казахстанской армии.

О готовности к принятию присяги командующему войсками Регионального командования «Юг» доложил командир 5-й механизированной бригады полковник Жаныбек Куранбеков. Под его непосредственным руководством мо-

лодые солдаты проходили начальную подготовку, изучали азы военного дела и доказывали свою готовность к присяге на полигоне. За месяц службы новобранцы освоили основы тактики, провели стрельбы из стрелкового оружия и прошли обкатку бронетехники.

Ветераны, присутствовавшие на церемонии, отметили важность этого события.

– Присяга – это клятва, которую дают один раз в жизни, – подчеркнул ветеран Вооруженных Сил, воин-афганец генерал-майор в отставке Алимжан Ерниязов. – Эти ребята теперь не просто граждане, а настоящие солдаты, готовые встать на защиту страны.

С волнением наблюдали за церемонией родители солдат, которые прибыли из разных регионов Казахстана. Присутствие родных на торжестве придает гордости солдатам.

– За этот месяц сын очень изменился – стал серьезнее, увереннее, подтянулся. Видно, что армия делает из мальчиков мужчин, – с гордостью сообщила Малика Османова, мама солдата Камалетдина Османова. – За церемонией наблюдали с волнением, аж мурашки по коже. Все прошло на высоком уровне. Мы горды за нашего сына!

Самые искренние эмоции – у самих солдат. Они с волнением готовились к церемонии. Для солдат этот день – начало нового этапа в жизни.

– Это большая честь – принять присягу на верность Родине, – уверенно заявили солдаты 5-й механизированной бригады Кенесары Жарылкасын и Вадим Михайлов. – Мы готовы выполнять свой долг с гордостью.

Теперь этим бойцам предстоит продолжить службу, оттачивая мастерство и подтверждая звание защитников Отечества. Представители командования выразили уверенность, что солдаты с еще большим усердием будут стремиться соответствовать великому имени Бауыржана Момышулы, укрепляя боевой дух и мастерство. Приняв присягу у монумента героя, новые защитники Отечества сделали первый шаг в большую армейскую жизнь.

Солдатская романтика

Торжественная церемония принятия военной присяги запомнилась не только традиционными ритуалами, но и трогательным моментом, когда один из солдат решился на важный шаг в личной жизни.

Рядовой срочной службы Ерсат Балтабай, уроженец

Кызылорды, после поздравления товарищей с принятием присяги, соблюдая воинский этикет, обратился к командующему войсками Регионального командования «Юг» генерал-майору Ержану Ибраеву за разрешением сделать предложение своей девушке. Получив одобрение, он пригласил ее в центр площади, где перед строем сослуживцев, родных и гостей церемонии признался ей в любви и предложил стать его женой.

Его избранница Нурбакыт, не скрывая радости, ответила: «Да!». Она призналась, что любит его и готова ждать возвращения из армии.

КЛЯТВА ЧЕСТИ

На плацу войсковой части 30238 Актюбинского гарнизона состоялась торжественная церемония принятия Военной присяги солдатами срочной службы, призванными весной текущего года.

основы строевой и огневой подготовки, уставы Вооруженных Сил, тактико-технические характеристики вооружения, историю армии Казахстана. Молодые воины продемонстрировали высокий уровень подготовки, включая прохождение полосы препятствий, элементы рукопашного боя и выполнение одного из самых сложных упражнений – обкатки танком.

Гостям мероприятия были продемонстрированы показательные выступления с элементами строевых приемов и рукопашного боя. Также была организована выставка современного вооружения и техники, где каждый мог ознакомиться с материально-технической базой части.

В завершение командир части встретился с родителями, рассказал о службе их сыновей и подразделениях, куда они направлены. После завершения торжественной части новобранцы в сопровождении родных отправились в свое первое увольнение.

Махамбет ЖАКСЫЛЫКОВ, начальник пресс-службы Актюбинского гарнизона

Около 130 молодых военнослужащих в присутствии родных, командиров, ветеранов Вооруженных Сил и гостей мероприятия произнесли клятву на верность Родине, народу и законно избранному Президенту Республики Казахстан. Принятие присяги стало важным и волнительным событием в жизни каждого новобранца.

Командир войсковой части 30238 подполковник Сапарлы Казахбаев обратился к солдатам с напутственными словами:

– Сегодня знаменательный день, который останется в вашей памяти на всю жизнь. Военная присяга – это не просто слова, это клятва чести, данная Родине. Служба в армии – это школа мужества и ответственности. Здесь вы закалите свой характер, укрепите тело и дух, приобретете военные и гражданские навыки, которые пригодятся вам в будущем. Вы стали частью сильного и сплоченного коллектива защитников Отечества. Помните: вы присягнули защищать свободу, независимость и мирную жизнь своих соотечественников. Желаю вам успехов, стойкости и боевого братства.

Солдаты уже прошли курс молодого бойца, изучили

ПРОДОЛЖАЯ ТРАДИЦИИ

В Караганде состоялась торжественная отправка призванников на срочную воинскую службу. Торжественная церемония прошла на площади Независимости шахтерской столицы.

Фархат КИНЖИТАЕВ, Алмагуль ДАРМАНКУЛОВА (фото)

В этот день 30 новобранцев были направлены в войсковую часть 06708, расположенную в городе Приозерске. Мероприятие было приурочено к 80-летию Победы в Великой Отечественной войне и Дню защитника Отечества, что придало ему особую значимость и символичность.

Проводить призванников пришли представители местных исполнительных органов, военнослужащие Департамента по делам обороны и воинских частей Регионального командования «Астана», ветераны Вооруженных Сил РК, представители общественных организаций, а также родные и близкие будущих солдат.

С напутственным словом к призванникам обратился ветеран Вооруженных Сил РК, полковник в отставке Амангелды Жантасов. Он подчеркнул значимость воинской службы и обратился к юношам с теплыми словами поддержки.

– Будьте достойны высокого звания солдата, хорошо

служите, поддерживайте друг друга, уважайте старших по званию и помните, что вы продолжатели традиций, которые закладывались поколениями. В армии вы получите не только физическую и военную закалку, но и важный жизненный опыт, который поможет вам в будущем, – сказал ветеран.

Торжественное мероприятие завершилось трогательным прощанием новобранцев со своими семьями и друзьями. В этот момент на лицах собравшихся читались гордость, волнение и надежда – чувства, объединяющие всех, кто провожает своих близких на службу.

Из Карагандинской области с марта по конец июня планируется направить на срочную службу более тысячи человек. Призывники будут распределены по различным родам войск, на данный момент продолжается формирование команд в воинские части Министерства обороны РК, впереди отправка в части Национальной гвардии РК.

ПЕРВЫЙ ПОМОЩНИК КОМАНДИРА

На базе Военного колледжа Министерства обороны имени Шокана Уалиханова в г. Щучинск Акмолинской области проведены курсы повышения квалификации сержантов рот.

В общей сложности курсы повышения квалификации прошел 61 военнослужащий. В ходе обучения основное внимание было уделено методической, физической подготовке, тактической медицине, организации индивидуально-воспитательной работы и профилактике правонарушений в подразделениях.

Также были проведены тренинги по повышению стрессоустойчивости, способствующей преодолению трудностей и развитию концентрации внимания в критических ситуациях.

– Мы постоянно анализируем качество и эффективность проводимого на местах обучения сержантов и солдат подразделений, – пояснил главный сержант Вооруженных Сил

– начальник управления по работе с сержантским составом Генерального штаба мастер-сержант Темирбек Халыков. – На основе этих данных, с учетом современных требований мы направляем в адрес руководства Министерства обороны и Генерального штаба предложения по совершенствованию системы подготовки этой категории военнослужащих.

По итогам курсов повышения квалификации сержанты рот получили сертификаты, позволяющие работать в качестве инструктора в своей воинской части. Кроме того, документ дает его обладателю преимущество в карьерном росте сержантского состава.

БЕЗОПАСНОСТЬ В ВОЗДУХЕ КУЕТСЯ НА ЗЕМЛЕ

Подготовка воздушных судов к полетам – это сложный комплекс работ, который выполняют специалисты инженерно-авиационного обеспечения. Их труд остается в тени, но именно на их плечах лежит техническое обслуживание воздушных судов, их ремонт, а самое главное основа безопасности полетов. 21 мая специалисты инженерно-авиационного обеспечения отметили свой профессиональный праздник, который, к слову, является самым молодым в Вооруженных Силах.

Нариман ДЮСЕНОВ

История современного праздника берет свое начало 21 мая 1993 года, когда был издан Приказ первого министра обороны, Героя Советского Союза, генерала армии Сагадата Нурмагамбетова о введении в действие первого руководящего документа инженерно-авиационного обеспечения под названием «Наставление по инженерно-авиационному обеспечению ВС РК». Официально праздник был утвержден в своем статусе Приказом министра обороны № 869 от 7 сентября 2023 года.

Ярким представителем своей профессии является заместитель начальника Главного управления – начальник штаба Главного управления вооружения Сил воздушной обороны ВС РК полковник Дмитрий Федорченко.

Свой путь в авиации он начал в 2003 году в группе приборно-кислородного оборудования техническо-эксплуатационной части карагандинской авиационной базы. В дальнейшем продолжил службу на должностях начальника службы учета, технического обслуживания и текущего ремонта авиационной техники инженерно-авиационного управления Сил воздушной обороны, старшего инженера-инспектора фронтальной, а затем военно-транспортной авиации.

Меня с детства привлекала техника, я всегда знал, что буду инженером. Авиационная техника – это вершина инженерного искусства. Я ни разу не пожалел о выборе своей профессии, – говорит полковник Дмитрий Федорченко.

Инженерно-авиационное обеспечение является основой технического обеспечения авиации. На его основе организовывают другие виды технического обеспечения. В задачи специалистов инженерно-авиационного обеспечения входит техническое обслуживание воздушных судов и средств технического обслуживания (контрольно-проверочная аппаратура). Их руками обеспечивается боевая готовность воздушных судов.

Слово «инженер» от латинского «ingenium» можно перевести как «способность» или «изобретательность». В подтверждение этого отечественные специалисты не только занимаются техническим обслуживанием, но и разрабатывают новые образцы вооружения на базе старых. В частности, руками

отечественных специалистов авиационной технической базы Алатау созданы новые образцы средств ПВО, представляющие собой пусковые установки авиационных ракет на базе гусеничного шасси.

Безопасность полетов достигается качественным обслуживанием воздушных судов, подготовкой летного состава, который ежегодно сдает зачеты на знание авиационной техники. Так, летчики должны знать конструкцию воздушного судна, порядок его летной эксплуатации, что является неотъемлемой частью для допуска летчика к полетам, – рассказывает полковник Дмитрий Федорченко.

Именно инженерно-технический состав отвечает за подготовку летчиков по данной дисциплине. Подготовка специалистов инженерно-технического состава проходит в Военном институте Сил воздушной обороны имени дважды Героя Советского Союза Т. Я. Бегельдинова. Кроме того, определенная часть авиационных специалистов обучается за рубежом.

В военном институте будущие авиаторы изучают общие предметы, такие как физика, математика, информатика, гуманитарные предметы, военные дисциплины, а также профильные дисциплины, в числе которых основы технической эксплуатации воздушных судов, аэродинамика, основы самолетостроения.

Для практического обучения в институте имеются самолеты фронтальной авиации Су-27, самолеты военно-транспортной авиации Л-410, вертолеты армейской авиации Ми-8, известные по всему миру.

Новым направлением подготовки специалистов стало обучение курсантов института применительно беспилотной авиации, которая в последние годы стала основным оружием ведения боевых действий. В распоряжении института имеются беспилотные авиационные системы различных классов и производителей.

По окончании института выпускники сдают экзамены и отправляются служить в авиационные части, где под руководством опытных наставников продолжают совершенствовать свои навыки и получают допуск к техническому обслуживанию воздушных судов.

На вооружении Сил воздушной обороны стоят беспилотные авиационные системы оперативно-тактического уровня, способные в любое время суток вести разведку и поражать наземные цели. Помимо этого, БПЛА активно применяются в

других видах Вооруженных Сил, что свидетельствует о росте их востребованности и необходимости большого внимания подготовке соответствующих специалистов, – отмечает Дмитрий Федорченко.

Освоение новых образцов авиационной техники инженерно-техническим составом осуществляется в специализированных учебных центрах, где они проходят теоретическую и практическую подготовку, сдают зачеты и получают сертификаты. Закрепление полученных навыков происходит на базовых аэродромах под руководством опытных инструкторов от разработчиков авиатехники.

Современные воздушные суда – это дорогостоящие высокотехнологичные машины, требующие высокого профессионализма обслуживающего персонала. Подготовка инженерно-технического состава осуществляется по четырем основным специальностям: самолет и двигатель, радиоэлектронное оборудование, авиационное оборудование и авиационное вооружение. В авиационных частях за соблюдение технологической дисциплины отвечает старший инженер по своей специальности.

Техническое обслуживание авиатехники – это комплекс мероприятий, направленных на поддержание воздушных судов в исправном состоянии и обеспечение безопасности полетов. Техническое обслуживание подразделяется на различные виды:

- оперативное (выполняется специалистами авиационной эскадрильи) – когда воздушное судно находится в строю и для выпуска его в полет выполняются виды подготовок к полетам, включающие проверку работы всех систем, двигателей, электроники, гидравлики и других. При этом проверка в основном выполняется встроенными бортовыми средствами самоконтроля.

- плановое обслуживание (выполняется специалистами как авиационной эскадрильи, так и технической эксплуатационной части). Проводится в определенные интервалы (например, по часам налета или календарным срокам). Так, самолеты фронтальной авиации в среднем находятся на регламентных работах 2-3 недели. Самолеты военно-транспортной авиации западного производства могут находиться на техническом обслуживании до одного года. Включает углубленную проверку систем и агрегатов, с их диагностикой и проверкой на специальных стендах, детальную диагностику, замену изношенных деталей.

- неплановое обслуживание – проводится при выявлении неисправностей во время эксплуатации, включает ремонт и замену неисправных компонентов, диагностику и исправление дефектов.

Техническое обслуживание воздушных судов организовано таким образом, чтобы минимизировать время их простоя и обеспечить максимальную безопасность.

Наиболее обширный объем работы выполняется в технической эксплуатационной части, где узконаправленные специалисты проводят глубокий анализ технического состояния воздушных судов, их обслуживание и ремонт.

Все технические работы по обслуживанию воздушного судна проводятся по технологическим картам, разработанным руководящим инженерно-техническим составом. Инженерно-технический состав работает в четкой последовательности согласно временному графику.

Каждый специалист использует в работе дорогую и высокотехнологичную контрольно-проверочную аппаратуру, с помощью которой проверяется работоспособность бортовых систем самолета, поиск неисправностей, а также их настройка и калибровка.

На сегодняшний день казахстанские технари-авиаторы выполняют своими силами порядка 80% всех работ по техническому обслуживанию, предусмотренных разработчиками авиатехники. Для обеспечения исправности воздушных судов

в каждой авиационной части формируются так называемые «технические аптечки», в состав которых входят агрегаты и комплектующие изделия систем, наиболее подверженных отказам, исходя из анализа надежности. Отказавшие в процессе эксплуатации агрегаты частично ремонтируются силами наших специалистов, частично на авиаремонтных предприятиях. Ежегодно силами наших специалистов выполняется восстановительный ремонт до тысячи изделий, – говорит Дмитрий Федорченко.

Большая часть всех ремонтных работ проводится специалистами авиационной технической базы (аэродром Жетыген), где опытные инженеры производят ремонт агрегатов воздушных судов, вооружения и военной техники ПВО, средств радиотехнического обеспечения полетов и беспилотных авиационных систем. К слову, объем образцов и типов ремонтируемой техники увеличивается с каждым годом.

Для недопущения ошибок в работе инженерно-технического состава, в системе технической эксплуатации действует принцип кооперационного контроля, который предусматривает наличие исполнителя и контролера для каждой технологической операции. При этом ответственность за качество работы и исполнитель и контролер несут одинаковую, – поясняет Дмитрий Федорченко.

В соответствии с духом времени деятельность специалистов инженерно-авиационного обеспечения постепенно внедряются системы автоматизированного управления. Так, уже организован электронный учет наличия и движения авиатехники и имущества. В планах осанить каждого техника специализированными планшетами, в которых бы хранились все технологические карты, а также описания наиболее частых отказов и полезная документация. Планшеты помогут сократить время на выполнение работ, а командиры могут передавать на них свои указания. На данный момент запущен тестовый вариант работы специальной программы, написанной казахстанскими разработчиками, которая в будущем может быть интегрирована в систему инженерно-авиационного обеспечения.

В своей работе инженеры-авиаторы решают ряд сложных задач. По словам Дмитрия Федорченко, самая большая неприятность заключается в «плавающих отказах», которые проявляются в воздухе, но не хотят проявлять себя на земле. Выявление и устранение таких неисправностей под силу только опытным специалистам с аналитическим складом ума.

Ключевым понятием в работе специалиста инженерно-технического обеспечения является и остается профессионализм и стремление к самосовершенствованию. Опытный авиатор Дмитрий Федорченко уверен, что в работе инженера нет места сомнениям, ведь безопасность – прежде всего.

Помимо этого, людям данной профессии важно иметь широкий кругозор, в том числе в области смежных инженерно-технических специальностей. Эти знания могут быть полезны в случае совместного поиска неисправностей на воздушном судне. Кроме того, такой специалист должен обладать высоким чувством ответственности и обладать хорошими знаниями документации как основы планирования любой сложной работы.

В этом году специалисты инженерно-авиационного обеспечения СВО торжественно прошли на параде в ознаменовании 80-летия Победы в Великой Отечественной войне. Кульминацией воздушной части парада стало специальное дымовое шоу, в котором шесть самолетов Су-25 выпустили дымовой шлейф в цветах национального флага. Дымовые устройства были изготовлены инженерно-техническим составом Шымкентской авиабазы.

Работа инженеров сложна, но очень интересна. Каждый день они трудятся для того, чтобы воздушные суда успешно взлетали и приземлялись. Своим трудом на земле они куют победу в воздухе.

ПОД СИНИМ КУПОЛОМ НЕБА

Для людей, стремящихся к своей цели, не будет преградой ни возраст, ни обстоятельства. Они всегда смотрят вперед, упорно работая ради конечного результата.

Примером стойкости и мужества является старший прапорщик в отставке Ирина Филина, мечтавшая о прыжках с парашютом с четвертого класса школы.

На протяжении 20 лет семья Ирины жила в поселке Тогур Томской области в Сибири. После того, как она окончила восьмой класс, родители решили переехать в теплые края. Так семья нашей героини оказалась в Алма-Ате.

Она начала заниматься в спортивном клубе в 15 лет. В секции с нее попросили расписку от родителей, которую написала мама. По воспоминаниям нашей героини, поначалу папа

не хотел, чтобы она совершала прыжки и долгое время скептически относился к ее увлечению. Когда Ирина стала инструктором, он еще два года не знал об этом. Однако со временем стал интересоваться парашютными прыжками и принял опасное занятие своей дочери.

У нашей героини особое отношение к памяти о Великой Отечественной войне. Ее мама и папа познакомились в годы войны. Мама Ирины пережила блокаду Ленинграда. Окончив обучение в Кингисепе (Ленинградская область), ее мама начала работать в Ленинграде. Когда началась война, ее семья ехала в эвакуацию, и поезд остановился в Ленинграде. Встретив семью, мама нашей героини решила показать младшей сестре город, когда же они вернулись на вокзал, оказалось, что поезд отправился со станции раньше времени.

Так ее младшая сестра осталась с ней в окруженном немцами Ленинграде. К сожалению, она не пережила тех страшных дней, а мама Ирины эвакуировалась из города по Дороге жизни, проходившей через застывшую глдь Ладожского озера.

Мама, как и многие блокадники, очень мало рассказывала о том времени. Думаю, ей тяжело вспоминать об этом. Лишь два-три раза мне удалось услышать от нее какие-то воспоминания, – рассказывает Ирина Филина.

Свой первый прыжок с парашютом Ирина Филина совершила в мае далекого 1971 года в период обучения в институте. По ее словам, тот первый раз был волнителен, но страха не было. Приземлившись, наша героиня испытала прилив ра-

дости. Это было то неописуемое чувство, которое испытывает человек, долго шедший к своей цели.

Посвятив многие годы прыжкам с парашютом, Ирина Филина научилась быть осторожной. Этот навык выработали в ней несколько случаев, когда приходилось балансировать на опасной грани безопасности парашютных прыжков. Однажды во время прыжка в воздухе запутались стропы основного парашюта, началось вращение. Ей пришлось отцеплять основной аппарат, чтобы открыть запасной. В спортивной карьере бывали и другие опасные случаи, с которыми позволяли справляться правильное обучение и опыт. Во время военной службы инцидентов не было.

В 1975 году, окончив институт, наша героиня начала работать инженером в проектно-институте. Параллельно она занималась прыжками в аэроклубе. В 1978 году ей предложили работу инструктора по парашютным прыжкам в Чимкенте. Она оставила работу в институте и начала готовить спортсменов. Прыгать приходилось в сильную жару, а жить в общежитии казарменного типа на аэродроме.

В 1993 году Ирину Филину пригласили поработать тренером в 35-ю гвардейскую десантно-штурмовую бригаду (г. Капчагай, ныне – Конаев). Командир был удивлен, когда узнал о количестве ее прыжков, которое приблизилось к четырем тысячам.

В первое время приходилось служить на разных должностях. Служила в роте десантного обеспечения и помогала осуществлять прыжки. Воспоминая те годы, Ирина Филина рассказывает, что служить «приходилось по полной программе».

Так, десантники неоднократно принимали участие в учениях, где ей, хрупкой женщине, приходилось стрелять из автомата в воздухе, прыгать на крышу и выполнять боевые задачи.

Вспоминая былую армейскую жизнь, кажется, что все было как в захватывающем кино. Каждый прыжок интересен по-своему. К примеру, если в спортивных прыжках нужно показать определенный результат, то в армии прыжок – это четкая задача, которую необходимо выполнить. В этом [в прыжках] я чувствовала, что занимаюсь любимым делом, – вспоминает Ирина Филина.

Ей нравилось служить. В мужском армейском коллективе ее уважали. Женщины в форме стреляли, бегали кроссы, выполняли нормативы по химзащите.

За годы, проведенные в спорте и на службе, наша героиня приобрела множество друзей, с которыми она поддерживает связь. Ее ученики, живущие в разных концах бывшего Советского Союза, не забывают своего наставника.

Всего за более чем 30 лет занятий парашютным спортом у Ирины Филиной официально зарегистрировано 4973 прыжка. Однако фактически их число превышает пять тысяч.

Десантник – это замечательная профессия. Для многих прыжок с парашютом – это подвиг, а для них – работа. Совершив прыжок, возрастает самоуважение, меняется поведение, прыжками формируется и закаляется десантное братство, – отмечает инструктор.

Сегодня она занимается разведением цветов в своем любимом саду, находит время для общения с друзьями и боевыми товарищами.

«ЕРЕН ТУҒАН ЕР МӘЛІК» АТТЫ ПАТРИОТТЫҚ КЕШ

Ұлы Жеңіске 80 жыл толуына және жазушы, Кеңес Одағының Батыры Мәлік Ғабдуллиннің туғанына 110 жыл толуына орай Радиоэлектроника және байланыс әскери инженерлік институтының ұйымдастыруымен Қазақстан жазушылар кітапханасымен бірлесіп, «Ерен туған ер Мәлік» атты патриоттық кеш өткізді.

Іс-шараға «Ардагерлер ұйымы» РҚБ Өуезов аудандық филиалы төрағасының орынбасары Ж.Х.Хасен, тұл еңбеккері Р.А.Жақысылов, Қазақстан Қарулы Күштерінің ардагерлері мен мүгедектерінің «Жауынгер» қрғамдық бірлестігінің төрағасы, Мемлекеттік «Айбын» орденінің иегері Б.Қ.Даркентбаев, «Ерлігі үшін» медалінің иегері А.А.Жорабаев, А.С.Валиахметов, «Таулы қарабақ» ардагер ұйымының ардагерлері: Б.А.Амреев, С.Кененбаев, Қ.Науан және Е.А.Темірғалиев қатысты.

Кеште сөз алғандар ел батырларының ерліктерін насихаттап, кейінгі толқын жастарға үлгі етті. Сұрапыл соғыстың ауыртпалығын, ол жылдарды ешқашан естен шығаруға болмайтын айтты және елімізге тыныштық пен бейбіт өмір тіледі.

Тәуелсіз еліміздің бүгінгі ұрпақтары өз халқының төл тарихы мен мәдениетін және тарихи тұлғаларын танып-білуге деген ерекше құштарлығы қатты қуантады. Кез келген халықтың ұрпағы өз тарихының негізінде тәрбиеленсе, шынайы патриоттар шығатынын ескерген де абзал.

Қазақ жазушысы, әдебиет зерттеушісі, қоғам қайраткері Кеңес Одағының батыры Мәлік Ғабдуллин 1915 жылы 15 қарашада Көкшетау облысы, Зеренді ауданы, Қойсалған ауылында дүниеге келген.

1941 жылы 22 маусымда дүние диірменнің тасындай шыр айналды. Мәлік Ғабдуллин дереу 15 шілдеде майданға аттанды. Ол генерал И.В.Панфилов бастаған даңқты 8 гвардия дивизиясы құрамында Ұлы Отан соғысына басынан соңына дейін қатысты. Соғысқа барысымен 45 батареяның

саяси жетекшісі болып бекітіледі, кейін 2-ші атқыштар батальонының комиссары, полк үгітшісі М. Ғабдуллин Мәскеу іргесіндегі шайқаста қаһармандықтың асқан үлгісін көрсетті. Рухы биік ұйымдастырушы, саяси жетекші ол соғыс өнерінің қыр-сырын толық меңгергендімен ерекше көзге түсті.

М. Ғабдуллин майданда болған ерліктерімен ерекше көзге түсіп, Мәскеу түбіндегі шайқаста өзінің қайсарлығымен даңққа ие болды.

1943 жылы 30 қаңтарда Мәлік Ғабдуллинге Кеңес Одағының Батыры атағы беріледі. Бұл марапат оған тек әскери ерлігі үшін ғана емес, сонымен қатар қазақ жауынгерлерінің рухын көтеріп, оларға көмектескені үшін де берілді. Мәлік аға – соғыстағы ерліктерін жалғастырып, көптеген жауынгердің өмірін сақтап қалған қайтапанабас ұлы тұлға.

Мәлік Ғабдуллиннің есімі тарихта батырлығымен ғана емес, қазақ әдебиетінің дамуына қосқан зор үлесімен де қалды.

Жас ұрпақты отаншылдық рухта тәрбиелеу – ел алдындағы біздің абыройлы міндетіміз. Еңдеше, ата-бабаларымыздың үлгі-өнегесі мен мол мұрасын келер ұрпаққа жеткізу – «елім», «жерім» деп жүрегі соғатын әрбір қазақстандық азаматтың борышы.

Радиоэлектроника және байланыс әскери инженерлік институтының офицері аға лейтенант Ақжолқызы Мөлдір

«ФАРАБИ ӘЛЕМІНІҢ» ЖЕҢІМПАЗДАРЫ

«Тұрақты даму мақсатының 4-бөлімі – Сапалы білім беру» негізінде ал-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің филология факультетінде «Фараби әлемі» атты студенттер мен жас ғалымдардың халықаралық ғылыми конференциясы өтті.

Конференцияға Сүлеймен Демирел халықаралық университеті, Халықаралық ақпараттық технологиялар университеті, Лахор инженерлік және технологиялар университеті (Пәкістан), Ресей Халықтар Достығы университеті, Мәскеу мемлекеттік педагогикалық университетімен қатар жиырмадан астам отандық және халықаралық деңгейдегі беделді жоғары оқу орындарынан 250-ге жуық студенттер мен жас ғалымдар қатысты.

Конференцияда Радиоэлектроника және байланыс әскери-инженерлік институтының 2-курс курсанттары: Атақан Нұрхан «Ә.Кекілбаевтың «Ханша-Дария хикаясы» повесінің тақырыптық идеясы», Зұлхаш Ермұхамед «Ә.Кекілбаевтың «Күй» повесіндегі елдіктің рухы» және Карликов Амир «Ә.Кекілбаевтың «Шыңырау» повесіндегі көркемдік шешім» тақырыптарында әскери-патриоттық мазмұндағы ғылыми мақалаларын сәтті қорғап шығып, комиссия қорытындысымен жоғары нәтижелерге ие болды.

Курсанттар Е.Зұлхаш пен А.Карликов құрмет дипломдармен марапатталса, курсант Н.Атақан жүлделі ІІІ орынға ие болды. Институтымыздың үздік білімпаздары ел қорғаны-

сының білім, ғылым бағытындағы беделін арттыруға өз үлестерін қосып келеді.

Ұлы тұлғалардың болашақ Отан қорғаушы жастарымызға рухани серпіліс беретін, патриоттық тәрбиенің үздік насихат құралына айналған өлге сіңірген қызметтері және халық игілігі үшін атқарған сүбелі еңбектері қай салада да құндылығын жоғалтпақ емес. Институт басшылығы мен кафедраның профессорлық-оқытушылар құрамы курсанттардың болашақта бәсекеге қабілетті маман болып қалыптасуларына, олардың көшбасшылық қабілеттерінің алғашқы қадамдары білім ордасынан бастап шыңдалуына қолдау көрсетіп отырады. Курсанттарды ЖОО аралық білім сайыстарының айтулы аламандарына баптап және ол өз кезегінде нәтижелі жемістерін беріп келеді. Институт басшылығының негізгі мақсаты – терең білім беру мен тәрбие жұмыстарын қатар ұштастырып, үнемі алдыңғы қатарға қою.

**Гүлсім ӨМЕТОВА,
Мемлекеттік тіл кафедрасының оқытушысы**

ЖЫП-ТАРТУ

ҰЙЫҒАН ОТБАСЫ – МЫҚТЫ ӘСКЕРДІҢ НЕГІЗІ

Әскери қызметші үшін басты міндет – мемлекеттің тәуелсіздігі мен тыныштығын күзету. Отаннан кейінгі сенімді тыл – оның отбасы. Әскери қызмет пен отбасы беріктігін қатар алып жүрген офицерлер жанұясы жайында әңгімелеуді жөн санадық.

ҚР Қарулы Күштері Әскери-теңіз күштеріне қарасты 29011 әскери бөлімінде қызмет ететін майор Ағабек Мақұлбек пен 25744 әскери бөлімінің медициналық қамтамасыз ету ротасы хирургия бөлімшесінің бастығы медицина қызметінің капитаны Альмира Ибраимова Алматы қаласында танысқан. Сол жерде отау құрды. Бұл отбасы – шын мәнінде әскери өмірдің қиындығы мен абыройын бірге өткеріп келе

жатқан жұп. Мансұр және Асылым есімді балаларымен табиғаттың аясында серуендегенді ұнатады.

Әскери қызмет пен аналық парызын қатар атқарып жүрген Альмира барлығына үлгереді. Күнделікті қарбалас қызметке қарамастан, оның отбасына деген мейірімі мен сүйіспеншілігі басты орында. Медициналық қамтамасыз ету саласында талай жылдық тәжірибесі бар офицер әскери қызметшілердің денсаулығы мен жауынгерлік әзірлігінің деңгейін сақтау жолында аянбай еңбек етіп келеді. Бос уақытында ән айтқанды, қол өнерімен шұғылданданды, әсіресе түрлі моншақтан әшекей бұйымдары мен сәмке тіккенді жаны сүйеді.

«Әскер – бұл тәртіп, жауапкершілік пен бірлік. Отбасы да дәл сондай берік негіздерге сүйенеді. Қай жерде қызмет етсең де, қолдаушы отбасың, жылы ұяң, бала-шағаң болса, ол – ең үлкен күш», - дейді әскери теңіші Ағабек Мақұлбек.

Әскери өмірде мықты отбасы – сарбаздың ішкі тірегі. Ал, ананың махаббаты – оның жігерінің бастауы. Осындай жанұялар еліміздің Қарулы Күштерінде отбасылық құндылықтар мен әскери қызметті үйлестіре отырып, өзгелерге де үлгі болып келеді.

**Аға лейтенант Меруерт Құрманғажина,
ҚР ҚК Әскери-теңіз күштері басқармасы
тәрбие және идеологиялық жұмыстар бөлімінің
аға офицері (баспасөз хатшысы)**

ТӘУЕЛСІЗДІК – ТҰҒЫРЫМ

Бүгінгі ұрпақ өнеге өтер ерлікті, Өз алдына ерек тұрар теңдікті. Елтаңба, Ту, Әнұраным – айбыным, Ұлықтайды егеменді елдікті.

Реміздер – дербестіктің айғағы, Ұлттық рух пен кемелдіктің айдары. Теңдігі мен рәмізі бар елімінің, Көтеріліп тұра берер байрағы.

Зобалаңның дүбірі тым алыстап, Кете берсін елім алға қарыштап. Тілейтінім, бейбітшілік көгінде, Төл туымыз мәңгі тұрсын қалықтап.

ҰЛЫ АБАЙ

Қазағымда дара туған бұл ақын, Өр өлеңімен өсиет еткен дана ақын. Қара өсебен құндылықты жеткізген, Ұлы Абай деген атқа ие ақын.

Көк аспанда күлімдеді азат күн, Басымыздан өтті талай азап күн. Қай кезде де бізбен бірге жасаған, Ақылы асқан ұлы ақыны қазақтың.

Ойы терең, асыл сөздің арнасы, Гибраты құнын асте жоймаған. Ұрпақтан да шыға берсін жалғасы, Ұлы Абайдай терең ойға бойлаған.

**Кіші сержант Берік Ақназарұлы,
25425 әскери бөлімінің камералдық өңдеу учаскесі
камералдық өңдеу постының маманы**

SARBAZ

ҚР Қорғаныс министрлігінің тапсырысы бойынша шығады

Меншік иесі: «ГИС Әскери Медиа» ЖШС

Шығарушы редакторлар
Тимур АУБАКИРОВ
Ерлібай ҚАДЫРБАЙ

Тілшілер:

Рима ӘБЕУОВА
Нариман ДЮСЕНОВ
Марат ЖҮНИС-БЕК

«Шығыс» Өңк аймақтық тілші

Алуа ИСКАКОВА

«Астана» Өңк аймақтық тілші

Фархат КИНЖИТАЕВ

Дизайнер

Адил ШЕРИМБЕТОВ

Корректорлар

Сымбат НҰРХАЙДАРОВА
Наталья ВАРНАВСКАЯ

Газет «Сарбаз» деген атаумен 2007 жылдың 2-тамызынан бастап шығады. ҚР Инвестициялар және даму министрлігінде 2015 жылдың 30-сәуірінде тіркелген, куәлігі №5340-Г. Авторлардың пікірі редакцияның көзқарасымен әрқыз сәйкес келе бермейді. Қолжазба мен фотосурет рецензияланбайды және кері қайтарылмайды. Редакция автор материалын мазмұнын сақтай отырып өңдеуге, қысқартуға құқылы. Газет жұма күні шығады. Бағасы келісімді.

Редакцияның мекенжайы: ҚР, 010000, «ГИС Әскери Медиа» ЖШС Астана қаласы, Домалақ ана көшесі, 11/1. Телефон: 8 (7172) 57-14-11 (1024) Газет «Алматы-Болашақ» баспаханасында басылып шығады. Алматы қаласы, С.Мұқанов көшесі, 223-Б. Көлемі 3 б. т. Орсеттік басылым. Индекс 604204. Таралымы 1936 дана. Тапсырыс №22